

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2016. január hó 20. napján megtartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt **a vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2015. április hó 07. napján nyilvánosan kihirdetett **2.B.173/2014/14.** számú ítéletét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

A szabadságvesztés tartamát 2 (kettő) évre, a felfüggesztés próbaidejének tartamát 3 (három) évre **súlyosítja.**

A vádlottat 200 (kettőszáz) napi tétel pénzbüntetésre is ítéli.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 5.000,- (ötezer) forintban állapítja meg.

Az így kiszabott 1.000.000,- (egymillió) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 200 (kettőszáz) nap szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 10.000,- (tízezer) forint bünygyi költség megfizetésére az államnak a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatala felhívása szerint.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntettében és 2 rb. a Btk. 345. §-a szerint minősülő hamis magánokirat felhasználásának vétségében állapította meg. Ezért a vádlottat halmazati büntetésül 1 év 6 hónap szabadságvesztésre és 3 év pályázatiírói foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztést annak végrehajtása esetén börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy abból a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bünygyi költség viseléséről.

Az első fokú ítélettel szemben ellenérdekű fellebbezéseket jelentettek be:

az ügyész a vádlott terhére súlyosítás, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés, közügyektől eltiltás, valamint pénzbüntetés kiszabása és a végrehajtás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés

mellőzése,

a vádlott védője útján elsődlegesen felmentés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.258-2015-1-II. számú átiratában és a fellebbezési nyilvános ülésen jelen lévő ügyész a perbeszédében a vádlott terhére bejelentett fellebbezést azonos tartalommal fenntartotta, egyúttal a védelmi fellebbezést alaptalannak ítélte. Perbeszédében az átiratának 3. oldal első bekezdését annyiban helyesbítette, hogy az elsőfokú bíróság a költségvetési csalás büntettét helyesen minősítette a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűncselekménynek.

A vádlott védője útján fellebbezését írásban részletesen megindokolta, ezt a védő a perbeszédben azonos tartalommal fenntartotta. Az elsőfokú tárgyaláson bejelentett fellebbezést annyiban egészítette ki, hogy az harmadlagosan az első fokú ítélet helybenhagyására irányult.

A védő a felmentésre irányuló fellebbezést - az elsőfokú eljárásban előadottakkal azonosan - arra alapította, hogy a Btk. 396. §-a szerinti keretdiszpozíciót kitöltő jogszabály, azaz a 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet 2015. január 1-től úgy módosult, hogy a támogatási összeg odaítélésének feltételeként már nem teszi kötelezővé a pályázó számára a biztosíték nyújtását, ezért a Kúria 1/1999. Büntető jogegységi határozatára is figyelemmel a vádlott magatartása a cselekmény elbírálásakor már nem bűncselekmény.

A vádlott javára figyelembe vett enyhítő körülményekre és személyi körülményeire tekintettel - felmentés hiányában - kérte az első fokú ítéletben kiszabott büntetés enyhítését, végső soron annak helybenhagyását.

A vádlott mindenben egyetértett a védő által előadottakkal, egyúttal személyi körülményeire nyilatkozott.

Az ítéletábra a vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést ítélte részben alaposnak.

A másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva a fellebbezésekkel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával, hiánytalanul lefolytatta. A vádlott az eljárás során ténybeli, bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomást tett, amit a kihallgatott tanúk vallomása és a tárgyaláson is ismertetett okiratok tartalma is alátámasztott. Ezek számbavétele és körültekintő értékelése alapján az elsőfokú bíróság hiánytalan, megalapozott tényállást állapított meg, amit a másodfokú bíróság a vádlott fellebbezési nyilvános ülésen a személyi körülményeire tett nyilatkozata alapján az alábbiakkal egészített ki [Be. 361. § (2) bekezdés b) pontja], illetőleg elírás folytán az első fokú ítélet 3. oldal utolsó bekezdését helyesbítette:

Ez utóbbit akként, hogy az **[1. sz. gazdasági társaság megnevezése]** - helyesen - 359.587.774,- forint erejéig vállalt készfizető kezességet a vádlott által benyújtott hamis okirat tartalma szerint.

A vádlott 2015. októberétől áll alkalmazásban az [egyesület megnevezése]-nél, amelynek célja a roma és a szegény családban nevelkedő gyermekek oktatási körülményeinek javítása tanítás, illetve a családi körülmények folyamatos ellenőrzése révén. Havi jövedelme 76.000,- forint.

A másodfokú bíróság az első fokú ítélet tényállását az előbb írt kiegészítéssel és helyesbítéssel irányadónak tekintette.

A felmentésre irányuló fellebbezést illetően a másodfokú bíróság mindenben osztotta az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatosan kifejtett álláspontját (első fokú ítélet 10. oldala és 11. oldal első bekezdése).

A már hivatkozott 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet 33. §-ának (8) bekezdése valóban bővítette azok körét, akik a pályázaton igényelt összeg fedezeteként nem kötelesek biztosítékot nyújtani. Az újonnan beiktatott 1) pont az egyéb feltételek mellett azonban azt is tartalmazza, hogy ez a pályázó kérelmére biztosítható, vagyis nem automatikusan jár annak, aki az ebben a pontban részletezett további feltételnek megfelel. A főszabály, azaz a rendelet 33. §-ában részletezett biztosíték adási kötelezettség nem változott.

Téves a védelemnek a fellebbezés indokolásában írt azon okfejtése, hogy a kormányrendelet 35. § (1) bekezdés c) pontja alapján a **[2. sz. gazdasági társaság megnevezése]** elállt volna a támogatási szerződéstől, ha a vádlotti cselekményt a támogatási összeg jogosulatlan felhasználásaként értékelte volna.

A rendelkezésre álló iratokból, de különösen az 1. sz. tanú vallomásából ugyanis az állapítható meg, hogy a szabálytalanságok feltárását követően sor került a pályázó, a 2. sz. tanú [1. sz. településbeli] és [2. sz. településbeli] ingatlanának jelzálogjoggal történő megterhelésére. A **[2. sz. gazdasági társaság megnevezése]** tehát nem azért nem állt el a szerződéstől, mert a vádlotti magatartást jogszerűnek vagy a szerződés tekintetében irrelevánsnak ítélte, hanem azért, mert lehetőség volt a megítélt összeg biztosítékként ingatlan fedezet bevonására.

Utóbb, 2015. január 26. napján a **[2. sz. gazdasági társaság megnevezése]** azért járult hozzá az ingatlanokra bejegyzett jelzálog törléséhez, mert ezidőre a beruházás már olyan készültségi állapotot ért el, amely által biztosított volt az igényelt összeg cél szerinti felhasználása.

Mindezekből az következik, hogy a keretkitöltő rendelkezésekben nem következett be oly mértékű változás, ami az eddigi büntetőjogi védelmet megszüntette, a vádlotti magatartás a jelenben is bűncselekmények minősül, ezért a felmentésre irányuló fellebbezés alaptalan.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, és a bűncselekményeit is a törvénynek megfelelően minősítette. Helyesen állapította meg azt, hogy a vádlotti magatartás nem tekinthető üzletszerűen elkövetettnek, erre vonatkozó okfejtését a másodfokú bíróság is osztotta, ezt egyébként a vádlott terhére bejelentett fellebbezés sem támadta.

A hamis magánokiratok felhasználását is - az elkövetési időpontokra tekintettel - helyesen minősítette 2 rb.-nek.

Az elsőfokú bíróság abban is helyesen foglalt állást, hogy a vádlottal szemben a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezések miatt az elbíráláskori anyagi jogi rendelkezések alkalmazása a kedvezőbb.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket is maradéktalanul feltárta, de az ítélet tábla álláspontja szerint az egyébként túlsúlyban lévő enyhítő körülményeknek túlzott jelentőséget tulajdonított.

Az ítélet tábla helyesbítette az első fokú ítélet 12. oldal utolsó előtti bekezdését akként, hogy a

halmazati szabályokra figyelemmel a vádlottal szemben kiszabható büntetési tételkeret 2-10 évig terjedő szabadságvesztés, erre figyelemmel ennek középértéke 6 év. [A Btk. 396. § (4) bekezdés a) pontja szerinti költségvetési csalás büntetettét 2-8 évig, a Btk. 345. §-a szerinti hamis magánokirat felhasználásának vétségét 3 hónaptól 1 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni a jogalkotó, melyből a vádlott 2 rb.-t valósított meg.]

A többszörös halmazatra, a bűncselekmény elkövetési értékére figyelemmel az ítélőtábla nem tartotta indokoltnak a vádlottal szemben az enyhítő szakasz alkalmazását. Ugyanakkor az enyhítő körülmények túlsúlyára tekintettel lehetőséget látott arra, hogy a büntetés kiszabása során a vádlott javára térjen el a középértéktől, ezért a szabadságvesztés tartamát a törvényi minimumra, azaz 2 évre súlyosította.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a vádlott személyi körülményeire, a kár megtérülésére, megbánó magatartására tekintettel nem szükséges a szabadságvesztés nyombani végrehajtása, a végrehajtás felfüggesztésével is biztosítható az, hogy a vádlott a jövőben ne kövessen el bűncselekményt. A szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét azonban a másodfokú bíróság a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján 3 évre súlyosította, mert álláspontja szerint a bűncselekmény tárgyi súlyára is figyelemmel, csak a hosszabb tartamú próbaidő szolgálja kellően a büntetési célokat.

Mindezekből az következik, hogy az ítélőtábla a büntetés enyhítésére, de annak lényeges súlyosítására, azaz végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabására, így a végrehajtás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzésére irányuló fellebbezéseket is alaptalanoknak ítélte.

Osztotta azonban az ügyész álláspontját abban, hogy a vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabása is indokolt. Az irányadó tényállás szerint a vádlott pályázati díj tevékenységéért 8.989.694,- forint plusz áfa díjazásban részesült. Házastársa, mint a **[3. sz. gazdasági társaság megnevezése]** tulajdonosa, havi 62.000,- forint jövedelemmel rendelkezik, de emellett évente 1.000.000-2.000.000,- forint osztalékot kap a gazdasági társaságból. A vádlott, fellebbezési tárgyaláson tett nyilatkozata szerint a háztartáshoz havi 76.000,- forinttal járul hozzá. Feleségével közös tulajdonát képezi a 12.000.000,- forint értékű ingatlan, továbbá egy 2.000.000,- forint értékű [gépjármű típusa] típusú személygépkocsi. Saját háztartásában két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. Mindezekből az a következtetés vonható le, hogy a vádlott jövedelmi viszonyai jobbakként állnak az általa előadottaknál. Emellett, bár a bűncselekményt nem rendszeres haszonszerzésre törekedve, vagyis nem üzletszerűen követte el, de azt nyilvánvalóan haszonszerzés céljából valósította meg, hiszen érte a már írt összegű díjazás illette meg. Ezért a pénzbüntetésnek a Btk. 50. § (1) és (2) bekezdése szerinti törvényi feltételei fennállnak. A bűncselekmény tárgyi súlyára figyelemmel az ítélőtábla a pénzbüntetés napi tételeinek a számát a Btk. 50. § (3) bekezdése alapján 200 napban, a vádlott jövedelmi viszonyaira tekintettel ugyanezen rendelkezés alapján az egy napi tétel összegét 5.000,- forintban állapította meg. A Btk. 51. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

A másodfokú bíróság az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV. 17.) határozatára figyelemmel vizsgálta azt, hogy a vádlott előzetes mentesítésre érdemes-e [Btk. 102. § (1) bekezdése]. Ezt a kérdést az ítélőtábla a bűncselekmény jellegére és tárgyi súlyára figyelemmel nemlegesen döntötte el.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélőtábla az ügyész fellebbezését részben alaposnak ítélte, ezért az első fokú ítéletet a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint

megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlottat a Be. 381. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 338. § (1) bekezdésére is - kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2016. január hó 20. napja

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.	Cserhádi Ágota sk.	Hegedűs István sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.511/2015/5. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 2.B.173/2014/14. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Szeged, 2016. január 20.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke